

การศึกษาความต้องการการศึกษาต่อด้านสาธารณสุข ของบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย

The Needs of the Personnel Working in Local Administrations in Studying Further in Public Health Field in Northeast, Thailand.

กฤติยา พलगวัน^{1*}, ประสาท แสนไชย, ศิโรรัตน์ พิลาวุธ และกันต์ ฝอยทอง
Krittiya Phlangwan^{1*}, Prasart Sangchai, Srirotat Pilawut and Kan Photong.

บทคัดย่อ

การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ควรตระหนักถึงความต้องการของตลาดงาน โดยเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของตลาด และความต้องการของท้องถิ่น ดังนั้นควรมีการศึกษาความต้องการของหน่วยงานหรือตลาดงานที่ต้องการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน เพื่อที่จะได้ผลิตบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับภารกิจของหน่วยงาน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาความต้องการการศึกษาของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านสาธารณสุข เพื่อศึกษาความต้องการที่จะศึกษาต่อของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านสาธารณสุข ศึกษาความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องการพัฒนาบุคลากรในด้านสาธารณสุข และศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ด้านสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งผลการศึกษา พบว่า

1. ความต้องการศึกษาต่อด้านของบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าส่วนใหญ่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้บุคลากรในสังกัดศึกษาต่อในระดับปริญญาโท มากที่สุด คือ (47.71) รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 43.51) สาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อมากที่สุดคือ สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ทั่วไป (ร้อยละ 34.55) รองลงมาคือ สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 33.09) และสาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อมจำนวน (ร้อยละ 32.66) โดยสำนักงานเทศบาลมีความต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล และยังต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อในสาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อมมากกว่าสาขาวิชาอื่นๆ เช่น สาธารณสุขศาสตร์ทั่วไป และการจัดการสิ่งแวดล้อม สำหรับ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อในสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ทั่วไปมากกว่าสาขาวิชาอื่นๆ (อนามัยสิ่งแวดล้อม, การจัดการสิ่งแวดล้อม) และปี พ.ศ. ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคาดว่าจะให้บุคลากรศึกษาต่อมากที่สุดคือ ปี พ.ศ. 2553 รองลงมาคือ ปี พ.ศ. 2554

¹ งานนโยบายและแผน คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

¹ Policy and Plan Section, Faculty of Public Health, Khon Kaen University

* Corresponding author. Tel. 043-347057 E-mail : pkrittiya@hotmail.com

2. ความต้องการบุคลากรด้านสาธารณสุขเพิ่มเติมจากที่มีบุคลากรด้านสาธารณสุขอยู่แล้ว ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการบุคลากรด้านสาธารณสุขเพิ่มเติมจำนวน 624 หน่วยงาน โดยหน่วยงานที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานที่ต้องการบุคลากรด้านสาธารณสุขเพิ่มเติมมากที่สุด คือจำนวน 462 หน่วยงาน (ร้อยละ 74.04) และสำนักงานเทศบาล ต้องการบุคลากรด้านสาธารณสุขเพิ่มเติม จำนวน 162 หน่วยงาน (ร้อยละ 25.96) และสาขาวิชาที่ต้องการบุคลากรเพิ่มเติมมากที่สุดคือ สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ทั่วไปมากที่สุด รองลงมาคือ สาขาวิชานามัยสังเวชศาสตร์ และระดับการศึกษาที่ต้องการบุคลากรเพิ่มเติมมากที่สุด คือ ระดับปริญญาตรี รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท สำหรับความต้องการสนับสนุนที่จะพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ส่วนใหญ่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องการสนับสนุนบุคลากรในหน่วยงานของตนเองมากที่สุด (ร้อยละ 67.02) และยังต้องการสนับสนุนให้ทุนนักเรียนที่เพิ่งจะสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วทำงานในหน่วยงานของตนเอง (ร้อยละ 32.98)

3. จำนวนบุคลากรด้านสาธารณสุข พบว่า ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบุคลากรด้านสาธารณสุข จำนวน 1,239 คน โดยแบ่งเป็นสำนักงานเทศบาล จำนวน 784 คน และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 455 คน

คำสำคัญ : องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น, สาธารณสุข, ความต้องการศึกษา, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

To provide effective and efficient teaching and learning, institutions should be concerned about the needs of job market, especially improving the curriculums to conform to the market and local needs. As a result, studying the needs of organizations or job market to improve the personnel working in the organizations is needed. Therefore, the researchers surveyed the needs of the personnel working in local administrations in public health studying. The purposes of this study were to find out study the needs of the personnel working in local administrations in studying further in public health, the needs of the local administrations requiring to develop the personnel in public health field and to study the basic information of public health personnel working in local administrations. The results of the study were revealed as follows.

1. For the needs in studying further of the personnel working in local administrations, it was found that obtaining master degree was required by most of local administrations (47.71 percent), and bachelor degree was the second rank (43.51 percent). The most needed major was public health (34.55 percent), then environmental health (33.09 percent) and environmental management (32.66 percent) respectively. Municipal offices would like their personnel to obtain mater degree more than sub-district administrative organizations and the municipal offices also wanted their personnel to study in environmental health than in other fields (public health and environmental management). On the other hand, the sub-district administrative organizations wanted their personnel to study further in public health field than

in other fields (environmental health and environmental management). The year 2010 was expected to have the highest number of personnel studying further and the year 2011 was the second rank.

2. For the need to increase the personnel working in public health field of the local administrations, it was found that there were 624 organizations wanting to increase the public health personnel. The sub-district administrative organizations were the organizations which needed the public health personnel most (462 organizations), considered as 74.04 percent. 162 organizations under the municipal offices needed the public health personnel, considered as 25.96 percent. Public health was the field needed the highest number of the personnel and environmental health was the second rank. Bachelor degree was the most needed and master degree was the second rank. For the need to develop the public health personnel of the local administrations, it was shown that most of the local administrations still wanted to support their personnel (67.02 percent) and they also wanted to provide scholarship for the students who have just finished M.6 to study further and work with their organizations after graduation (32.98 percent).

3. For the number of public health personnel, it was shown that there were 1,239 public health personnel working in local administrations: 784 personnel working as municipal offices and another group of 455 working in sub-district administrative organizations.

Keywords: local administration, public health, need study, Tambon Administration Organization.

ความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะมาตรา 284 บัญญัติไว้ว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง (ปรีชาญา เวสารวัธ, 2543) และรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว ยังเน้นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น จึงมีผลทำให้บทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวนี้ ได้แก่ จัดการศึกษา อบรม และการฝึกอบรมตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ และเรื่องศิลปวัฒนธรรม และหน้าที่การจัดการบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในเขตพื้นที่ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่นอกเขตพื้นที่ เฉพาะในกรณีที่มีผลกระทบต่อดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ของตน และการมีส่วนร่วมในการพิจารณาเพื่อริเริ่มโครงการหรือกิจกรรมใดนอกเขตพื้นที่ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้นการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากเพื่อให้บรรลุตามภารกิจ

หน้าที่ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งการบริหารบุคคลมีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

การบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของพนักงานส่วนท้องถิ่น โดยคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีการกำหนดมาตรฐานของตำแหน่งและอัตราตำแหน่งให้จำแนกตำแหน่งเป็นประเภทและสายงานตามลักษณะงาน และจัดตำแหน่งในประเภทเดียวกัน และสายงานเดียวกันที่คุณภาพของงานอยู่ในระดับเดียวกันโดยประมาณ เป็นกลุ่มเดียวกัน และระดับเดียวกัน โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบ และคุณภาพของงาน ความก้าวหน้าในสายงานของพนักงานส่วนท้องถิ่น ประกอบกับความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีขนาดแตกต่างกัน โดยมาตรฐานดังกล่าวจะต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่ ก.พ. กำหนด นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทักษะคติ ความประพฤติ คุณธรรมและจริยธรรม เพื่อเป็นการสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการและปฏิบัติตนของพนักงานส่วนท้องถิ่น

สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตด้านสาธารณสุขศาสตร์ ได้แก่ ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านสุขาภิบาล ด้านการบริหารสาธารณสุข ด้านโภชนาการชุมชน ตลอดจนทั้งการควบคุมและป้องกันโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ ซึ่งสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตดังกล่าวข้างต้น เป็นที่ต้องการของตลาดงาน (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550) ทั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคอื่นๆ รวมถึงในหน่วยงานภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐ แม้กระทั่งในหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีการบริหารงานอย่างเป็นอิสระ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเมืองพัทยา จำเป็นจะต้องมีบุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าที่ในด้านสาธารณสุข เพื่อที่จะบรรเทาทุกข์ให้ประชาชนในพื้นที่ที่หน่วยงานนั้นรับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาบุคลากรที่มีในหน่วยงานอยู่แล้ว และมีการรับสมัครบุคลากรใหม่เข้าปฏิบัติงานในการกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากภารกิจขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และสอดคล้องกับภารกิจของสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต ด้านสาธารณสุขศาสตร์ ดังที่กล่าวข้างต้น เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากร และผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานหรือองค์กรได้มีการบริหารงานให้ไปสู่เป้าหมายหรือจุดหมาย และเพื่อให้บุคลากรบริการกับประชาชน ไม่ว่าจะเป็น ด้านสังคม สุขภาพ สิ่งแวดล้อม ให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการสำรวจความต้องการศึกษาต่อด้านสาธารณสุขของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเพื่อทราบความต้องการขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ต้องการพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขขององค์กร หรือแม้กระทั่งความต้องการส่วนบุคคล ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำมาประกอบการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนด้านสาธารณสุข สำหรับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงบุคคลทั่วไปที่สนใจที่จะศึกษาต่อหรือพัฒนาตนเองด้านสาธารณสุข ไม่ว่าจะเป็นด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย การสุขาภิบาล การบริหารสาธารณสุขในองค์กร รวมถึงการส่งเสริมสุขภาพของชุมชนหรือบุคคล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านสาธารณสุข
3. เพื่อศึกษาความต้องการสนับสนุนที่จะพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากร คือ หน่วยงานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลและสำนักงานเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 19 จังหวัด ทั้งหมดจำนวน 2,900 หน่วยงาน ประกอบด้วยสำนักงานเทศบาล จำนวน 353 หน่วยงาน และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2,547 หน่วยงาน

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย คือ แบบสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อด้านสาธารณสุขของบุคลากร สังกัดหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งแบบสำรวจได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ โดยให้แบ่งแบบสำรวจ เป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความต้องการพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขของหน่วยงาน

วิธีการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดทำหนังสือถึงผู้บริหารของสำนักงานเทศบาล และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสำรวจ พร้อมส่งแบบสำรวจไปยังผู้บริหารสำนักงานเทศบาล และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2,900 แห่ง และขอความอนุเคราะห์ให้ส่งกลับคืนภายในระยะเวลา 2 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และการทำตารางไขว้ ระหว่างหน่วยงานเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และจังหวัดที่มีความต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อด้านสาธารณสุข

ผลการศึกษา

1. บุคลากรด้านสาธารณสุขในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากการศึกษาบุคลากรด้านสาธารณสุขหรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านสาธารณสุขในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า หน่วยงานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบุคลากรด้านสาธารณสุขจำนวน 319 หน่วยงาน (ร้อยละ 33.30) ซึ่งจังหวัดที่มีหน่วยงานด้านบุคลากรมากที่สุด คือ นครราชสีมา

จำนวน 46 หน่วยงาน (ร้อยละ 4.80) ของหน่วยงานทั้งหมดที่ตอบแบบสำรวจกลับคืน และจังหวัดที่มีหน่วยงานที่มีบุคลากรด้านสาธารณสุขน้อยที่สุด คือ จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 2 หน่วยงาน (ร้อยละ 0.21) โดยมีจำนวนบุคลากรด้านสาธารณสุข จำนวน 1,239 คน และจังหวัดที่มีบุคลากรด้านสาธารณสุขมากที่สุด คือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 178 คน (ร้อยละ 14.37) รองลงมาคือ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 132 คน (ร้อยละ 10.65) เมื่อศึกษาตามหน่วยงานที่สังกัดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนตำบล และสำนักงานเทศบาล พบว่า สำนักงานเทศบาล มีบุคลากรด้านสาธารณสุข จำนวน 784 คน โดยจังหวัดที่มีบุคลากรด้านสาธารณสุขมากที่สุด คือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 148 คน (ร้อยละ 18.88) รองลงมาคือ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 84 คน (ร้อยละ 10.71) สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล มีบุคลากรด้านสาธารณสุข จำนวน 455 คน โดยจังหวัดที่มีบุคลากรด้านสาธารณสุขมากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 64 คน (ร้อยละ 14.07) รองลงมาคือ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 48 คน (ร้อยละ 10.55)

เมื่อศึกษาตามหน่วยงานที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจำแนกเป็นสำนักงานเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า สำนักงานเทศบาลมีบุคลากรด้านสาธารณสุข จำนวน 159 หน่วยงาน (ร้อยละ 71.30) ของสำนักงานเทศบาลที่ส่งแบบสำรวจกลับคืน โดยจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดอุดรธานี มีหน่วยงานที่มีบุคลากรด้านสาธารณสุขมากที่สุด คือ จำนวน 15 หน่วยงาน (เป็นร้อยละ 6.73) และองค์การบริหารส่วนตำบล มีบุคลากรด้านสาธารณสุข จำนวน 160 หน่วยงาน (ร้อยละ 21.77) ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งแบบสำรวจกลับคืน ซึ่งจังหวัดนครราชสีมา มีหน่วยงานที่มีบุคลากรมากที่สุด คือ จำนวน 33 หน่วยงาน (ร้อยละ 4.49)

2. ระดับการศึกษาของบุคลากรด้านสาธารณสุขในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาระดับการศึกษาของบุคลากรด้านสาธารณสุขในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งแบบสำรวจกลับคืน จำนวน 958 หน่วยงาน พบว่า หน่วยงานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีบุคลากรสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คือ จำนวน 402 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่มีหน่วยงานที่มีบุคลากรสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 45 หน่วยงาน (ร้อยละ 11.19) ของหน่วยงานที่มีบุคลากรสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีทั้งหมด รองลงมาคือ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 36 หน่วยงาน (ร้อยละ 8.96) สำหรับหน่วยงานที่มีบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีทั้งหมด 103 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่มีหน่วยงานที่มีบุคลากรสำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มากที่สุดคือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 15 หน่วยงาน (ร้อยละ 14.56) รองลงมาคือ จังหวัดร้อยเอ็ด และอุบลราชธานี จำนวน 10 หน่วยงาน (ร้อยละ 9.71) จากการศึกษาพบว่า มีหน่วยงานที่มีบุคลากรที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 69 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่มีมากที่สุด คือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7 หน่วยงาน (ร้อยละ 10.14) รองลงมาคือ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น และนครราชสีมา มีจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 6 หน่วยงาน (ร้อยละ 8.70)

เมื่อศึกษาจำนวนบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลและสำนักงานเทศบาล พบว่า มีบุคลากรด้านสาธารณสุขที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 340 คน จังหวัดที่มีบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คือ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 38 คน (ร้อยละ 11.18) รองลงมาคือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 36 คน (ร้อยละ 10.59) สำหรับบุคลากรที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีทั้งหมด จำนวน 90 คน โดยจังหวัดที่มีบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มากที่สุดคือ จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 15 คน (ร้อยละ 16.67) รองลงมาคือ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดร้อยเอ็ด

มีจำนวน 10 คน (ร้อยละ 11.11) และมีบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 25 คน โดยจังหวัดที่มีบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท มากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 4 คน (ร้อยละ 16.00) รองลงมาคือ จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 3 คน (ร้อยละ 12.00)

สำนักงานเทศบาลมีบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 442 คน โดยจังหวัดที่มีบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คือจังหวัดขอนแก่น จำนวน 67 คน (ร้อยละ 15.16) รองลงมาคือ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 49 คน (ร้อยละ 11.09) สำหรับบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 280 คน โดยจังหวัดที่มีบุคลากรสำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด คือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 61 คน (ร้อยละ 21.79) รองลงมาคือ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 47 คน (ร้อยละ 16.79) และมีบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 62 คน โดยจังหวัดที่มีบุคลากรสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท มากที่สุด คือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 10 คน (ร้อยละ 16.13) รองลงมาคือ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 9 คน (ร้อยละ 14.52)

เมื่อจำแนกหน่วยงานที่อยู่ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยจำแนกเป็นสำนักงานเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า มีบุคลากรที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด ซึ่งสำนักงานเทศบาลมีบุคลากรด้านสาธารณสุขที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คือ 158 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่มีบุคลากรในระดับการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุดคือจังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คือ จำนวน 15 หน่วยงาน (ร้อยละ 9.49) รองลงมาคือ จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 13 หน่วยงาน (ร้อยละ 8.23) และระดับการศึกษาของบุคลากรที่มีในสำนักงานเทศบาลรองจากปริญญาตรี คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 56 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่มีบุคลากรในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุดคือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 8 หน่วยงาน (ร้อยละ 14.29) รองลงมาคือ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คือ จำนวน 6 หน่วยงาน (ร้อยละ 10.71)

สำนักงานเทศบาลยังมีบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทอีก จำนวน 43 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่มีบุคลากรมีการศึกษาระดับปริญญาโท มากที่สุดคือ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 6 หน่วยงาน (ร้อยละ 13.95) รองลงมาคือจังหวัดขอนแก่น จำนวน 5 หน่วยงาน (ร้อยละ 11.63)

องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน่วยงานที่มีบุคลากรด้านสาธารณสุขที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด คือ จำนวน 250 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่มีบุคลากรสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 32 หน่วยงาน (ร้อยละ 12.80) รองลงมาคือ จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวนเท่ากันคือ 25 หน่วยงาน (ร้อยละ 10.00)

สำหรับหน่วยงานที่มีบุคลากรสำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 47 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่มีบุคลากรสำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มากที่สุดคือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 9 หน่วยงาน (ร้อยละ 19.15) รองลงมาคือจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 6 หน่วยงาน (ร้อยละ 12.77)

หน่วยงานที่มีบุคลากรสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 26 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่มีบุคลากรสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท มากที่สุดคือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 4 หน่วยงาน (ร้อยละ 15.38) รองลงมาคือ จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 3 หน่วยงาน (ร้อยละ 11.54)

3. ความต้องการศึกษาต่อด้านสาธารณสุขในหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.1 ระดับการศึกษาต่อด้านสาธารณสุข

จากการศึกษาหน่วยงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อด้าน

สาธารณสุข ทั้งในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท พบว่า ส่วนใหญ่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้บุคลากรในสังกัดศึกษาต่อในระดับปริญญาโท มากที่สุด คือ จำนวน 250 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่มีความต้องการมากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 หน่วยงาน (ร้อยละ 12.00) รองลงมาคือจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 20 หน่วยงาน (ร้อยละ 8.00) สำหรับหน่วยงานที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นระดับการศึกษาที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อเป็นอันดับสอง มีจำนวน 228 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่มีความต้องการมากที่สุดคือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 23 หน่วยงาน (ร้อยละ 10.09) รองลงมาคือจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 22 หน่วยงาน (ร้อยละ 9.68) หน่วยงานที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีถึง 46 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการมากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 9 หน่วยงาน (ร้อยละ 19.57) รองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 6 หน่วยงาน (ร้อยละ 13.04)

เมื่อศึกษาจำนวนคนในหน่วยงานสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องการศึกษาต่อ พบว่า องค์กรการบริหารส่วนตำบล ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คือ จำนวน 227 คน รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 161 คน และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 50 คน โดยจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อระดับปริญญาตรีมากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 20 คน (ร้อยละ 8.81) รองลงมาคือจังหวัดชัยภูมิ ร้อยเอ็ด และจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 19 จังหวัด (ร้อยละ 8.37) และจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อระดับปริญญาโทมากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 20 คน (ร้อยละ 12.42) รองลงมาคือ จังหวัดกาฬสินธุ์ มหาสารคาม และจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 13 คน เท่ากัน (ร้อยละ 8.07) และยังมีจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มากที่สุดคือ นครราชสีมา จำนวน 13 คน (ร้อยละ 26.00) รองลงมาคือ จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 5 คน (ร้อยละ 10.00) สำหรับสำนักงานเทศบาลมีความต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อในระดับปริญญาโท มากที่สุด คือ จำนวน 227 คน และจังหวัดที่ต้องการให้ศึกษาต่อมากที่สุด คือ จังหวัดสกลนคร จำนวน 27 คน (ร้อยละ 11.89) รองลงมาคือ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 25 คน (ร้อยละ 11.01) สำหรับระดับปริญญาตรี สำนักงานเทศบาลต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อ จำนวน 145 คน โดยจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 57 คน (ร้อยละ 39.31) รองลงมาคือ จังหวัดสกลนคร จำนวน 19 คน (ร้อยละ 13.10) นอกจากนี้สำนักงานเทศบาลยังต้องการให้บุคลากรในหน่วยงานศึกษาต่อระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 18 คน โดยจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อมากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 4 คน (ร้อยละ 22.22) รองลงมาคือ จำนวน 3 คน (ร้อยละ 16.67)

เมื่อจำแนกตามหน่วยงานที่สังกัดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ สำนักงานเทศบาล ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อในระดับปริญญาโท มากที่สุดคือจำนวน 124 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมากที่สุด คือ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คือ จำนวน 12 หน่วยงาน (ร้อยละ 9.68) รองลงมาคือจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 11 หน่วยงาน (ร้อยละ 8.87) สำหรับสำนักงานเทศบาลที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มีทั้งหมดจำนวน 53 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อระดับปริญญาตรีมากที่สุด คือจังหวัดขอนแก่น จำนวน 7 หน่วยงาน (ร้อยละ 13.21) รองลงมาคือ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คือ จำนวน 6 หน่วยงาน (ร้อยละ 11.32)

สำนักงานเทศบาลยังต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 11 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการให้ศึกษาต่อมากที่สุด คือจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 2 หน่วยงาน (ร้อยละ 18.18) องค์กรการบริหารส่วนตำบลต้องการให้บุคลากรศึกษา

ต่อในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คือจำนวน 175 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คือจังหวัดนครราชสีมา คือ จำนวน 17 หน่วยงาน (ร้อยละ 9.71) รองลงมาคือ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 16 หน่วยงาน (ร้อยละ 9.14) สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จำนวน 128 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อมากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 19 หน่วยงาน (ร้อยละ 15.08) รองลงมาคือจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 13 หน่วยงาน (ร้อยละ 10.32)

องค์การบริหารส่วนตำบลยังต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อระดับต่ำกว่าปริญญาตรี อีกจำนวน 35 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการให้ศึกษาต่อมากที่สุดคือจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 7 หน่วยงาน (ร้อยละ 20.00) รองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 4 หน่วยงาน (ร้อยละ 1.43)

3.2 สาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อด้านสาธารณสุข

จากการศึกษาสาขาวิชาที่หน่วยงานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อด้านสาธารณสุข พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้บุคลากรในสังกัดศึกษาต่อในสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ทั่วไปมากที่สุด จำนวน 285 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อในสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ทั่วไปมากที่สุด คือจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 32 หน่วยงาน (ร้อยละ 11.23) รองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 27 หน่วยงาน (ร้อยละ 9.47) และจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 23 หน่วยงาน (ร้อยละ 8.07) สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อในสาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อมมีจำนวน 273 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อมากที่สุด คือจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ 28 หน่วยงาน (ร้อยละ 10.26) รองลงมาคือจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 24 หน่วยงาน (ร้อยละ 8.79) และจังหวัดขอนแก่น จำนวน 23 หน่วยงาน (ร้อยละ 8.42)

จากการศึกษาพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อในสาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม จำนวน 267 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อมากที่สุดคือ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 26 หน่วยงาน (ร้อยละ 9.74) รองลงมาคือ จังหวัดสกลนคร จำนวน 22 หน่วยงาน (ร้อยละ 8.24) และจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 21 หน่วยงาน (ร้อยละ 7.87) เมื่อจำแนกหน่วยงานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ สำนักงานเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า สำนักงานเทศบาลต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อในสาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม มากที่สุด จำนวน 95 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อด้านสาธารณสุขในสาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อมมากที่สุด คือจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ 11 หน่วยงาน (ร้อยละ 11.58) รองลงมาคือ จังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ 9 หน่วยงาน (ร้อยละ 9.47) และสำหรับสำนักงานเทศบาลที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อด้านสาธารณสุขในสาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นอันดับสอง มีทั้งหมดจำนวน 88 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อมากที่สุดคือ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น และจังหวัดอุดรธานี จำนวน 9 หน่วยงาน (ร้อยละ 10.23) รองลงมาคือจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ 8 หน่วยงาน (ร้อยละ 9.09)

สำนักงานเทศบาลต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อด้านสาธารณสุขในสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ทั่วไป จำนวน 81 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษามากที่สุด คือจังหวัดขอนแก่น จำนวน 11 หน่วยงาน (ร้อยละ 13.58) รองลงมาคือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 9 หน่วยงาน (ร้อยละ 11.11)

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อด้านสาธารณสุขในสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ทั่วไปมากที่สุด โดยจังหวัดที่ต้องการให้ศึกษาต่อในสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ทั่วไป

มากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 23 หน่วยงาน (ร้อยละ 11.27) รองลงมาคือ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 22 หน่วยงาน (ร้อยละ 10.78) และจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 19 หน่วยงาน (ร้อยละ 9.31) และองค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อด้านสาธารณสุข สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นอันดับสอง มีจำนวน 179 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อด้านสาธารณสุข สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม มากที่สุดคือ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 18 หน่วยงาน (ร้อยละ 10.06) รองลงมาคือ จังหวัดสกลนคร จำนวน 16 หน่วยงาน (ร้อยละ 8.94) และจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 14 หน่วยงาน (ร้อยละ 7.82)

องค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อด้านสาธารณสุข ในสาขาวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม จำนวน 178 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อด้านสาธารณสุขในสาขาวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม มากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 20 หน่วยงาน (ร้อยละ 11.24) รองลงมาคือ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 18 หน่วยงาน (ร้อยละ 10.11)

4. การสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาความต้องการสนับสนุนที่จะพัฒนาบุคลากรในขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องการสนับสนุนบุคลากรในหน่วยงานของตนเองมากที่สุด คือ จำนวน 500 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการสนับสนุนมากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 62 หน่วยงาน (ร้อยละ 12.40) รองลงมาคือ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 49 หน่วยงาน (ร้อยละ 9.80) สำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องการสนับสนุนให้ทุนนักเรียนที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วทำงานในหน่วยงานของตนเอง มีจำนวน 246 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการสนับสนุนมากที่สุด คือ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 20 หน่วยงาน (ร้อยละ 8.13) รองลงมาคือ จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 19 หน่วยงาน (ร้อยละ 7.72)

เมื่อจำแนกตามหน่วยงานที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ สำนักงานเทศบาล และ องค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ทั้งสำนักงานเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องการสนับสนุนบุคลากรในหน่วยงาน มากที่สุด คือ จำนวน 133 หน่วยงาน และ 367 หน่วยงาน ตามลำดับ โดยสำนักงานเทศบาลต้องการสนับสนุนบุคลากรในหน่วยงานมากที่สุด จำนวน 133 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการสนับสนุนมากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 16 หน่วยงาน (ร้อยละ 12.03) รองลงมาคือ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 14 หน่วยงาน (ร้อยละ 10.53)

สำหรับสำนักงานเทศบาลที่ต้องการให้ทุนสนับสนุนนักเรียนที่เพิ่งจะสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วทำงานในหน่วยงานของตนเอง มีจำนวน 47 หน่วยงาน จังหวัดที่ต้องการสนับสนุนมากที่สุด คือ จังหวัดสกลนคร จำนวน 5 หน่วยงาน (ร้อยละ 10.64) รองลงมาคือ จังหวัดขอนแก่น เลย บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด และจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ 4 หน่วยงาน (ร้อยละ 8.51) องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องการสนับสนุนบุคลากรในหน่วยงาน มากที่สุด คือ จำนวน 367 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการสนับสนุนมากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 46 หน่วยงาน (ร้อยละ 12.53) รองลงมาคือ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 39 หน่วยงาน (ร้อยละ 10.63)

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ต้องการให้ทุนสนับสนุนนักเรียนที่เพิ่งจะสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วทำงานในหน่วยงานของตนเอง มีจำนวน 199 หน่วยงาน โดยจังหวัดที่ต้องการสนับสนุน มากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดอุบลราชธานี คือ จำนวน 17 หน่วยงาน (ร้อยละ 8.54) รองลงมาคือ จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คือ 16 หน่วยงาน (ร้อยละ 8.04)

สรุป อภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการศึกษาต่อด้านสาธารณสุขของบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อด้านสาธารณสุขในระดับปริญญาโทมากที่สุด รองลงมา คือระดับปริญญาตรี และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี โดยสาขาวิชาที่ต้องการให้ศึกษาต่อมากที่สุด คือ สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ทั่วไป รองลงมาคือ สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม และสาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งจากการศึกษาจะเห็นได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความต้องการให้บุคลากรมีการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านสาธารณสุข ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และด้านการป้องกันโรคและการระงับโรคติดต่อ ซึ่งในการพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อด้านสาธารณสุข ในระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยสำนักงานเทศบาลต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อระดับปริญญาโทมากที่สุด โดยสาขาที่ต้องการให้ศึกษาต่อมากที่สุด คือ สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อด้านสาธารณสุขในระดับปริญญาตรีมากที่สุด และสาขาวิชาที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อ คือสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ทั่วไป ซึ่งอาจเป็นเพราะสำนักงานเทศบาลเป็นหน่วยงานที่ต้องดูแลประชาชนที่อยู่ในเขตเมือง และต้องดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อมในชุมชนมากกว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อด้านสาธารณสุขศาสตร์ทั่วไปมากที่สุด อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องดูแลเรื่องสุขภาพของประชาชน เช่น การส่งเสริมสุขภาพ การให้ความรู้พื้นฐานในด้านการดูแลสุขภาพกับประชาชน เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีความรับผิดชอบในพื้นที่ที่ห่างไกลจากตัวเมือง และประชาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นประชาชนอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งอาจมีความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพน้อยกว่าประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานเทศบาล ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญที่มีกฎหมายให้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ รวมทั้งจะต้องคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบ (กระทรวงมหาดไทย, 2540)

สำหรับความต้องการสนับสนุนพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการที่จะสนับสนุนบุคลากรในหน่วยงานของตนเอง มากที่สุด (500 หน่วยงาน) และรองลงมาคือ ต้องการสนับสนุนให้ทุนนักเรียนที่เพิ่งสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วทำงานที่หน่วยงานของตนเอง (246 หน่วยงาน) ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้มีบทบัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลตามความต้องการ และความเหมาะสมของท้องถิ่น ซึ่งจากการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลต้องการที่จะพัฒนาบุคลากรในสังกัดมากกว่าสำนักงานเทศบาล อาจเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลต้องการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้สอดคล้องและเหมาะสมกับหน่วยงานมากกว่าที่จะสนับสนุนบุคลากรอื่น แต่อย่างไรก็ตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังให้ความสำคัญกับเยาวชนรุ่นใหม่ที่ต้องการจะทำหน้าที่หรือปฏิบัติงานในชุมชนของตนเอง ซึ่งจะเห็นได้จากการศึกษาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังต้องการสนับสนุนและพัฒนาให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ศึกษาต่อ โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องการสนับสนุนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ศึกษาต่อถึง 199 หน่วยงาน

แต่อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานที่มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านสาธารณสุข ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังมีน้อย คือ จำนวน 319 หน่วยงาน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วยังอยู่ที่เขตเมืองคือ สังกัดสำนักงานเทศบาลแต่ในองค์กรบริหารส่วนตำบลยังมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับสัดส่วนในสำนักงาน เทศบาล และส่วนใหญ่จะเป็นบุคลากรที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถาบันการศึกษา ควรมีการพัฒนาหลักสูตรสาธารณสุขให้กับบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะ
2. สถาบันการศึกษา ควรพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ และเจาะจงไปยังบุคลากรในหน่วยงานสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น พัฒนาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ทั่วไป สำหรับบุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล และพัฒนาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม สำหรับบุคลากรในสังกัดสำนักงานเทศบาล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการพัฒนาบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในด้านการศึกษา ต่อและการฝึกอบรมด้านสาธารณสุขในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคอื่นๆ ของประเทศไทย
2. ควรมีการศึกษาต้นทุนการจัดการเรียนการสอนสำหรับบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- ปรัชญา เวสารัชช์. (2543). การปฏิรูปการปกครองส่วนท้องถิ่นไทย. สถาบันที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการ. สำนักงาน ก.พ. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์อักษร.
- มหาดไทย, กระทรวง. (2540) สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น. รายงานการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล เอกสารประกอบการสัมมนาเวทีท้องถิ่น เรื่องทางออกการบริหารงานบุคคลของ อบต.
- สำนักงานประเมินและประกันคุณภาพ. มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2550). รายงานบันทึกได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2549. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.